

Velkommen til Østerådalens Nord

Kun 3 km fra Aalborg centrum finder du Østerådalens Nord - et ca. 100 ha. stort område, der strækker sig fra Indkildevej i syd til Over Kæret mod nord og udgør en grøn kile fra det åbne land ind mod Aalborg centrum. Der er adgang til dalen flere steder. P-pladser findes bl. a. ved Over Kæret og Indkildevej.

Regler for færdsel i Østerådalens Nord

Det er tilladt at færdes overalt til fods på Aalborg Kommunes arealer. Tag dog særligt hensyn til fugle og dyr i ynglesæsonen i maj/juni og benyt her i størst muligt omfang veje og stier. Det er tilladt at cykle på befæstede stier og veje. Ridning, knallert- og motorcykelkørsel er ikke tilladt. Hunde skal altid føres i snor og må ikke medtages i hegninger. Al færdsel sker på eget ansvar.

Hundeskov

Et 3,4 ha. stort område i Sydskoven **4** er heget og udlagt som hundeskov. I hundeskoven er hunde under kontrol velkomne til at løbe frit omkring.

Information og formidling

Ved P-pladsen i områdets nord-vestlige ligger Infohuset **1**, hvor du hele året rundt kan opleve husets udendørs planceudstilling. Ved Infohuset findes borde, bænke samt en bålplads til fri afbenyttelse. Fuglelivet kan iagttages fra henholdsvis et fugletårn ved Lergraven **5** og en udkigsplatform ved Våde Eng **8**.

Infohuset i Østerådalens Nord danner hvert år rammen om mange forskellige naturvejlederarrangementer

Afmærkede vandreruter og handicapforhold

Park & Natur har markeret tre ruter i Østerådalens nordlige del. Ruterne starter forskellige steder i dalen og er afmærket med sorte pæle og farvecirkler for den enkelte rute.

Gul rute: "Østerådalens Nord rundt". Turen er på 4,1 km og kan klares på under 2 timer.

Blå rute: "Indkilderuten" udgår fra P-pladsen ved Indkildevej. Turen er på 1 km og kan klares på ca. en halv time.

Rød rute: "Fugleruten" går ud til fugleskjulet ved Våde Eng samt fugletårnet ved Lergraven. Turen er på knap 2 km og kan gennemføres på ca. 1½ time i roligt tempo og med tid i fugletårn- og skjul.

Under normale vejrforhold er store dele af områdets veje og stier farbare for kørestolsbrugere.

Signaturforklaring:

- Arealer tilhørende Aalborg Kommune
- 1** Infohus
- 2** Hundeskov
- 3** Skovsøerne
- 4** Sydskoven
- 5** Lergraven
- 6** Fugletårn
- 7** Fugleskjul
- 8** Våde Eng
- 9** Snarremarken
- 10** Fuglesøerne
- 11** Indkildeengen
- 12** Kolonihaveengen
- Indgang
- P** P-plads
- Fri fiskeplads/strækning
- Udsigtspunkt
- Bålplads
- WC** Toilet
- Borde & bænke

Luffoto: DDO ©: copyright COWI

Aktivt friluftsliv i Østerådalens Nord

Østerådalens Nord er med en helt fantastisk natur og rekreative muligheder midt i Aalborg et populært udfugtsmål, der hvert år besøges af mange tusinde gæster, som benytter området til gå-, løbe- eller cykelture. Mange hundeejere benytter den indhegnede hundeskov **2** til at lade hunden gå løs og og finde nye venner i frie omgivelser. En strækning langs Lergraven **5** er udlagt til fri fiskeplads, hvor det eneste, der kræves, er et gyldigt fisketegn.

Landsbyen 'Midgård' og Naturdagplejen

I Sydskoven **4** har Aalborg Kommune stillet et areal til rådighed, hvor pædagoger fra DUS-ordninger og skoler har skabt landsbyen "Midgård". Mindst en eftermiddag om ugen forvandler børn i alderen 8-10 år og pædagoger en del af skoven til landsbyen Midgård, hvor "drabelige kampe og krige" udspilles.

To dagplejere og pædagoger arrangerer året rundt en ugentlig "Naturlegestuedag i Østerådalens Nord", hvor dagplejebørn fra 0-3 år hver torsdag uanset vejr og vind er i naturen hele dagen. Her oplever børnene naturens gang året rundt med tid og rum til bevægelse, fordybelse, forundring, udforskning og leg.

Østerådalens Syd

Naturgenopretningsprojektet er videreført mod syd, for på sigt at skabe sammenhæng med Lindens Ådal. I Østerådalens Syd har Aalborg Kommune anlagt flere turruter, der alle giver mulighed for fine naturoplevelser. De lavvandede søer er vigtige rasteplasser for mange trækfugle. Områdets fugtige natur skaber gode betingelser for et spændende planteliv - bl.a. findes den fredede orkidé, Kødfarvet gøgeurt. Park & Natur har udgivet en folder om Østerådalens Syd, hvor du kan læse mere om området og se de afmærkede ruter på kort.

Spørgsmål og lokale observationer

Kontakt gerne Park & Natur på tlf. 9931 2257 eller på mail park.natur@aalborg.dk

Teknik- og Miljøforvaltningen

Østerådalens Nord

Østerådalens kulturhistorie

Fra bronzealderen og langt frem i tiden har kun skråningerne ned mod dalen været beboelige. Frem til slutningen af 1800-tallet snoede åen sig gennem et sumpet kær- og engområde helt ind til Gammel Mølle, der lå hvor Mølleplads ligger i dag. Naturområdet syd for Over Kæret blev omdannet til landbrugsland. Åen blev rettet ud, de fugtige områder blev drænet og jernbanestrækningen mellem Aalborg og Hadsund blev ført gennem området. Banen blev indviet 1. december 1900. I dag tjener sporet stadig som godsbane til Østhavnen.

Råstofudvinding

Cementfabrikken Danmark foretog i 1964 prøveboringer i området mellem Gugvej og åen. Prøverne var positive, og man begyndte straks efter udvindingen af ler - de gamle aflejringer fra stenalderhavet. De enorme mængder af sand og muld, der blev fjernet for at komme til leret, er det, der i dag udgør Snarremarken **9**, der ligger som en markant forhøjning i forhold til det øvrige landskab. Indvindingen af ler blev indstillet i 1985 og efterlod os Lergraven **5** - Østerådalens største sø.

Formulding og forbrænding

Hvor Aalborg Kommunes genbrugsplads ligger i dag, opførtes i 1952 en formuldningsanstalt. I 1969 blev formuldningsanstalten erstattet af et mere tidssvarende forbrændingsanlæg i Aalborg Øst. Det formuldede affald, og senere slagterne fra forbrændingsanlægget, blev spredt i det vilde område mellem åen og jernbanen. Det er oven på dette affaldsbjerg at P-pladsen ved Over Kæret er anlagt.

Søudsigt i Østerådalens

Naturgenopretningsprojektet

I maj 1988 udgav Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite rapporten "Ideoplæg om Kjærs Mølleå - et bynært friluftsområde ved Aalborg". På baggrund af denne rapport blev projektet vedtaget og realiseret med støtte fra Skov- og Naturstyrelsen, det daværende Nordjyllands Amt og Aalborg Kommune i samarbejde med Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening. Projektets hovedmål var bl.a. at fremhæve og understrege de overordnede landskabstræk samt etablere og genoprette forskellige naturtyper. Endvidere skulle tilgængeligheden til området øges. Alle dræn blev afbrudt og drængrøfterne blev kastet til. Diget langs åens østbred blev fjernet og ved at lægge åen i slyngninger, kunne man genskabe nogle af ålbets oprindelige kvaliteter. I områdets sydlige del blev der anlagt to mindre søer - Store og Lille Fuglesø **10**, der får tilført vand, når åen naturligt går over sine bredder. For at sløre motorvejen og understrege landskabstrækkene blev der langs områdets østgrænse etableret skovplantning.

Naturpleje

De våde enge i dalen afgræsses i sommerhalvåret af kreaturer som et led i en omfattende naturpleje af området. Det er tilladt at færdes inden for hegnene, men vis hensyn og vær agtpågivende overfor de græssende dyr. Østerådalens rundt er der flere steder udlagt store sten langs stier og veje. Stenene, der er fundet og udvalgt i lokale grusgrave, er oprindeligt ført hertil med isen fra bl.a. Norge og Sverige.

Sommeren er insekternes tid. Mest iøjnefaldende er de mange store guldsmede, når de jager over vandet. I sensommeren samles svaler og stærer i store flokke, der overnatter i rørskovene omkring Lergraven. **5**

Østerå

Efteråret i Østerådalens byder på rastende ænder og vadefugle. Ved våde enge **8** gråænder, krikænder og dobbeltbekkasiner særligt talrige. Om dagen ses haren og med lidt held, det lille rovdyr bruden. I skumringen kan du opleve ræv, husmår, flagermus og den sjældne odde, der også lever i området.

Østerådalens planteliv

I Østerådalens kan du opleve mange forskellige plantesamfund - eksempelvis rørskov, ellekrat, skov, fugtig og tør eng, hver med sine specielle arter tilknyttet. Efter naturgenopretningen har mange oprindelige plantearter atter indfundet sig. Mange af disse har i årevis ligget i dvale som frø, og er nu kommet frem i dagens lys - bl.a. ranunkler og dueurt. I alt er der registreret over 300 forskellige plantearter.

Sneglehus

Kulsukker

Østerådalens landskab

Østerådalens blev til under istiden for mellem 22- og 12.000 år siden, da vældige smeltevandsmasser strømmede mod sydvest inde under isen og gravede sig ned i terrænet og skabte en kilometerbred tunneldal. Efter istiden steg vandet i havet, til det for omkring 5000 år siden havde nået sin største udstrækning. Østerådalens var dækket af vand, og bakkerne ved henholdsvis Skovbakken og Frydendal/Gug lå som øer i stenalderhavet.

Dynd og ler, der blev bundfældet i havet, udjævnede det kuperede undersøiske landskab. Siden gjorde landhævningen dalen til eng, der lå urørt frem til slutningen af 1800-tallet.

Knopsvane

Fugletårn

Østerådalens dyreliv

Østerådalens varierede natur danner grundlag for et rigt dyreliv. De mange vådområder tiltrækker mange fuglearter - både ynglefugle samt træk- og vintergæster.

Specielt i vinterhalvåret kan du i Østerå opleve lille lappedykker, grønbenet rørhøne og se vandstæren, vores eneste dykkende spurvefugl. Hold også øje med Isfuglen, der ofte kun ses som et blåt glimt, før den er ude af syne. Om vinteren gæstes området af flere rov-

fuglearter, mest markant er musvågen, der ofte ses sidde på en pæl, mens den spejder efter mus. I dalen yngler flere par tårnfalke i de opsatte kasser på de gamle højspændingsmaster.

I det tidlige forår kommer frøer og tudser til dalens vandhuller og søer for at yngle. Lappedykkerne danser deres forunderlige parringsdans, og på de stille majaftener kan du høre nattergalens smukke sang.

Tudse